

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 5 maja 2023 r.

Poz. 3753

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.418.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LII/693/2023 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w jednostkach oświatowych, dla których Gmina Miasta Jaworzna jest organem prowadzącym, korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części określonej w § 3 ust. 1 pkt 1 uchwały w zakresie wyrażenia: *(w zamkniętej kopercie z opisem „Wniosek o przyznanie pomocy zdrowotnej” z imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy, adresem zamieszkania oraz numerem telefonu)* oraz § 4 ust. 4 uchwały, jako sprzecznej z art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.), dalej jako: *ustawa*, w zw. z art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako: *Konstytucja RP*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 marca 2023 r. Rada Miejska w Jaworznie podjęła uchwałę Nr LII/693/2023 w sprawie rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w jednostkach oświatowych, dla których Gmina Miasta Jaworzna jest organem prowadzącym, korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 72 ust. 1 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 31 marca 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z przepisem art. 72 ust. 1 i ust. 4 ustawy, niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, zachowują nauczyciele po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. Powołany wyżej przepis ustawy upoważnia radę gminy wyłącznie do ustalenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania, które powinny być precyzyjnie określone w przedmiotowej uchwale.

Dodatkowo, należy wskazać, iż zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej czyli zasadę praworządności. Trzeba wskazać, iż

przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Przekroczenie kompetencji przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Rada Miejska w Jaworznie w § 3 ust. 1 pkt 1 uchwały postanowiła, iż: *Pomoc zdrowotna może być przyznana nauczycielowi, po spełnieniu następujących warunków: złożeniu w Urzędzie Miejskim w Jaworznie wniosku o udzielenie pomocy zdrowotnej (w zamkniętej kopercie z opisem „Wniosek o przyznanie pomocy zdrowotnej” z imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy, adresem zamieszkania oraz numerem telefonu) oraz w § 4 ust. 4 uchwały uregulowała, iż: Przyznane świadczenie finansowe zostaje przekazane nauczycielowi w terminie 30 dni od dnia przyznania przez Prezydenta Miasta Jaworzna pomocy zdrowotnej, przelewem na wskazany rachunek bankowy.*

W ocenie organu nadzoru regulacja ta wykracza poza delegację ustawową z art. 72 ust. 1 ustawy. Rada bowiem uprawniona jest wyłącznie do określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania. Wobec czego całkowicie niezrozumiałym jest zobowiązanie nauczycieli do obligatoryjnego składania wniosków o przyznanie pomocy zdrowotnej w zamkniętych kopertach wraz z określonym opisem oraz numerem telefonu – w Urzędzie Miejskim w Jaworznie. Wskazać należy, że nauczyciel – będący stroną postępowania w przedmiocie przyznania niniejszej pomocy, może złożyć podanie inicjujące postępowanie za pośrednictwem operatora pocztowego, zaś sama koperta nie musi zawierać szczegółowego opisu zawartości.

Ponadto należy wskazać, że żaden przepis prawa nie obliguje osoby fizycznej do posiadania numeru telefonu, wobec czego określenie tego wymogu przez Radę należy uznać za niezgodne z prawem. Tożsama sytuacja ma również miejsce w § 4 ust. 4 uchwały, gdyż nauczyciel nie jest obligatoryjnie zobowiązany do posiadania rachunku bankowego. Zdaniem organu nadzoru, Rada nie posiada również upoważnienia do stanowienia w przedmiocie sposobu wypłacania przyznanej pomocy zdrowotnej.

Dodatkowo należy wskazać, że z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP) wynikają zasady prawidłowej legislacji, które wiążą nie tylko ustawodawcę, ale również radę miejską. Uchwalane przepisy powinny być formułowane w sposób poprawny, jasny i precyzyjny (por. TK-K 7/99, K 24/00). Zgodnie z ustalonymi poglądami doktryny każdy tekst prawny winien być określony – to jest skonstruowany poprawnie pod względem treściowym, gramatycznym i językowym. W tym miejscu należy wskazać, że Rada Miejska w Jaworznie w sposób nieprawidłowy skonstruowała § 4 uchwały, gdyż po ustępie 2. następuje bezpośrednio ustęp 4., z kolei brak jest ustępu 3. Zdaniem organu nadzoru, taka konstrukcja przepisu § 4 uchwały jest niezgodna z zasadami prawidłowej legislacji.

W ocenie organu nadzoru, powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W związku z powyższym stwierdzenie nieważności uchwały Nr LII/693/2023 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w jednostkach oświatowych, dla których Gmina Miasta Jaworzna

jest organem prowadzącym, korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz